

2406 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet tot naturalisatie van *Hermine Margarete van den Bijllaardt* en 21 anderen.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Sankt Anton, 10 Januari 1952.

JULIANA.

2406 2

ONTWERP VAN WET

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat er aanleiding is tot naturalisatie van *Hermine Margarete van den Bijllaardt* en 21 anderen, die aan Ons een verzoek daartoe hebben gedaan, met ovelegging — wat betreft de in de artikelen 2 en 3 genoemden voor zoveel doenlijk — van de bewijsstukken, bedoeld in artikel 3 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* No. 268) op het Nederlandschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 6 Augustus 1949 (*Staatsblad* No. J 359);

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan:

- 1°. *Hermine Margarete van den Bijllaardt*, geboren te *Brentford Hanwell* (Engeland) 20 Mei 1927, arbeidscontractante bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, wonende te 's-Gravenhage, provincie Zuidholland;
- 2°. *Gertrud Cohn*, weduwe van *Kurt Neumann*, geboren te *Berlijn* (Duitsland) 29 Juli 1891, zonder beroep, wonende te *Amsterdam*, provincie Noordholland;
- 3°. *Max Johannes Darley*, geboren te *Coesfeld* (Duitsland) 30 October 1899, eigenaar van een constructiewerkplaats, wonende te *Heer*, provincie Limburg;
- 4°. *Anna Hertha Flachmann*, geboren te *Altenessen* (Duitsland) 8 Januari 1897, costumière, wonende te *Voorburg*, provincie Zuidholland;
- 5°. *Johann Anton Gesthuisen*, geboren te *Duisburg* (Duitsland) 30 Mei 1901, landbouwer, wonende te *Millingen*, provincie Gelderland;
- 6°. *Eduard Werner Gustav Guenther*, geboren te *Bielefeld* (Duitsland) 16 Januari 1895, kapper, wonende te *Hengelo*, provincie Overijssel;
- 7°. *Isaac Karpf*, geboren te *Neurenberg* (Duitsland) 19 Januari 1892, kantoorbediende, wonende te *Amsterdam*, provincie Noordholland;
- 8°. *Luisse Susanne Kautsky*, geboren te *Wenen* (Oostenrijk) 8 November 1923, waarneemster bij het Instituut voor veredeling van tuinbouwgewassen, wonende te *Wageningen*, provincie Gelderland;
- 9°. *Peter Müller*, geboren te *Coblenz* (Duitsland) 13 October 1890, zonder beroep, wonende te *Kerkrade*, provincie Limburg;
- 10°. *Martin Erich Pech*, geboren te *Berlijn* (Duitsland) 14 November 1905, directeur van een handelsmaatschappij, wonende te 's-Gravenhage, provincie Zuidholland;
- 11°. *Ferdinand Peeters*, geboren te *Rotterdam* (Zuidholland) 17 Juli 1927, kantoorbediende, wonende te *Rotterdam*, provincie Zuidholland;

12°. *Franciscus Hendrikus Tebroke*, geboren te *Eibergen* (Gelderland) 21 Juni 1916, landbouwer, wonende te *Eibergen*, provincie Gelderland;

13°. *Hermann Heinrich Tieben*, geboren te *Hebelermeer* (Duitsland) 31 Maart 1899, mijnwerker, wonende te *Hoensbroek*, provincie Limburg;

14°. *Maria Elisabeth Wehsling*, geboren te *Ihrenerfeld, Ihren* (Duitsland) 9 December 1893, huishoudster, wonende te *Rotterdam*, provincie Zuidholland;

15°. *Dorothea Charlotte Franziska Josefa Wottawa*, geboren te *Graz* (Oostenrijk) 17 December 1905, zonder beroep, wonende te 's-Gravenhage, provincie Zuidholland.

Artikel 2

Met afwijking van het bepaalde bij artikel 3, tweede en vierde lid, aanhef en onder 2°. en 3°, der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* No. 268) op het Nederlandschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 6 Augustus 1949 (*Staatsblad* No. J 359), wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan:

1°. *Petrus Jacobus Brandenburg*, geboren te *Amsterdam* (Noordholland) 31 Juli 1920, chauffeur, wonende te *Haarlem*, provincie Noordholland;

2°. *Raden Mas Toemenggoeng Soemitro Poerbodipoero*, geboren te *Jogjakarta* (Indonesië) 3 Augustus 1915, kapitein der infanterie, wonende te 's-Gravenhage, provincie Zuidholland;

3°. *Pieter Olof Sven*, geboren te *Rotterdam* (Zuidholland) 18 Juli 1899, fotohandelaar, wonende te *Rotterdam*, provincie Zuidholland;

4°. *Siegmund Eduard Zasadij*, geboren te *Brunssum* (Limburg) 12 Juni 1929, motordrijver, wonende te *Heerlen*, provincie Limburg.

Artikel 3

Met uitbreiding van het bepaalde bij artikel 6 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* No. 268) op het Nederlandschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 6 Augustus 1949 (*Staatsblad* No. J 359) wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan:

1°. *Elisabeth Maria Jakobine Darley*, geboren te *Krefeld* (Duitsland) 3 December 1929, zonder beroep, wonende te *Heer*, provincie Limburg;

2°. *Walter Max Maria Darley*, geboren te *Uerdingen, Krefeld-Uerdingen* (Duitsland) 13 Juni 1928, assistent in een constructiebedrijf, wonende te *Heer*, provincie Limburg;

3°. *Jan Tieben*, geboren te *Hoensbroek* (Limburg) 29 Januari 1926, opperman, wonende te *Hoensbroek*, provincie Limburg.

Artikel 4

Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na die van haar afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,

2407 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van *Hermine Margarete van den Bijllaardt* en 21 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

De Engelse verzoekster *Hermine Margarete van den Bijllaardt*, genoemd in artikel 1, onder 1°, is van haar eerste levensjaar af door Nederlandse pleegouders in Indonesië en Nederland opgevoed en onderscheidt zich niet van een geboren Nederlandse. Verzoekster draagt de naam van haar Nederlandse pleegvader. Zij was van 1942 tot 1945 in een Japans kamp geïnterneerd. Als arbeidscontractante

¹⁾ Zijn met de overige bij deze Memorie van Toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken voorziet zij in haar onderhoud.

De staatloze verzoekster Gertrud Cohn, weduwe van Kurt Neumann, genoemd in artikel 1, onder 2°, werd in 1891 te Berlijn (Duitsland) geboren. Zij kwam in 1933 met wijlen haar echtgenoot naar ons land en heeft zich aangepast aan de Nederlandse zeden en gewoonten. Verzoekster verbleef van 1943 tot het einde van de oorlog in Duitse concentratiekampen. Haar man keerde hieruit terug. Zij is deelgenote in een confectie-industrie.

Max Johannes Darley, de Duitse verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 3°, werd in 1899 te Coesfeld (Duitsland) geboren. Verzoeker woont sedert 1931 onafgebroken in ons land en is zich Nederlander gaan gevoelen. Gedurende de oorlogsjaren toonde hij zich een goed vriend van ons volk. Als directeur van een constructiewerkplaats nam hij onderduikers in dienst, terwijl hij in zijn kwaliteit van „Betriebsprüfer” voor de Duitsers verschillende Nederlandse bedrijven voor sluiting heeft weten te vrijwaren. Verzoeker heeft geen gunsten van de Duitsers aanvaard en weigerde zijn kinderen naar de Duitse school te zenden. Uit zijn bedrijf geniet hij genoegzame inkomsten.

In artikel 1, onder 4, wordt voorgedragen de Duitse verzoekster Anna Hertha Flachmann. Verzoekster werd in 1897 te Altenessen (Duitsland) geboren en woont reeds bijna dertig jaar onafgebroken in Nederland. Zij voelt zich Nederlandse en heeft zich gedurende de oorlogsjaren dienovereenkomstig gedragen. Verzoekster kan als costumière in haar onderhoud voorzien, terwijl zij bovendien voor de toekomst een kapitaalverzekering heeft afgesloten.

De Duitse verzoeker Johann Anton Gesthuisen, genoemd in artikel 1, onder 5°, werd in 1901 te Duisburg (Duitsland) geboren uit een vader van Duitse en een moeder van Nederlandse afkomst. Hij woont sedert zijn 18de levensjaar in Nederland, is gehuwd met een van oorsprong Nederlandse vrouw en is in geest en leven Nederlander geworden. Gedurende de Duitse overheersing heeft hij zich gedragen zoals van een toekomstig Nederlander verwacht mocht worden. Verzoeker is eigenaar van een boerenbedrijf, waaruit hij voldoende inkomsten geniet.

De Duitse verzoeker Eduard Werner Gustav Guenther, genoemd in artikel 1, onder 6°, werd in 1895 te Bielefeld (Duitsland) geboren. Verzoeker vestigde zich in 1921 in ons land. Hij is gehuwd met een van oorsprong Nederlandse vrouw en is in de Nederlandse volksgemeenschap opgenomen. Zijn drag gedurende de oorlogsjaren was goed. Tegen zijn wil heeft hij enige tijd bewakingsdiensten verricht bij de z.g. Schutzgruppe. Voordien was verzoeker reeds 5½ maand in arrest gehouden wegens gebleken anti-Duitse gezindheid. Als kapperspatroon voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn gezin.

Isaac Karpf, de staatloze verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 7°, werd in 1892 te Neurenberg (Duitsland) geboren. Van 1933 af was hij werkzaam in Nederland, terwijl hij zich in 1940 met zijn gezin hier voorgoed vestigde. Verzoeker is ingeburgerd en spreekt onze taal. Gedurende de oorlogsjaren stond hij aan de goede zijde. Verzoeker werkt als kantoorbediende bij een Nederlandse onderneming en kan op genoegzame wijze in het onderhoud van zich en zijn gezin voorzien.

In artikel 1, onder 8°, wordt voorgedragen de Oostenrijkse verzoekster Luise Susanne Kautsky. Verzoekster werd in 1923 te Wenen (Oostenrijk) geboren en vluchtte in 1938 met haar familie naar Nederland. Zij heeft zich vertrouwd gemaakt met de Nederlandse leefwijze en heeft zich hier zelfstandig een bestaan opgebouwd. Gedurende de oorlogsjaren was zij een tijdlang ondergedoken. Als waarneemster bij een Instituut voor Veredeling van Tuinbouwgewassen voorziet zij in haar onderhoud.

De Duitse verzoeker Peter Müller, genoemd in artikel 1, onder 9°, woont reeds meer dan een halve eeuw in Nederland en is geassimileerd. Gedurende de oorlogsjaren heeft hij zich naar vermogen verzet tegen Duitse dwangmaatregelen. Door ziekte te simuleren trachtte hij zich te onttrekken aan gedwongen dienst bij de z.g. Schutzgruppe. Zijn poging mocht echter niet slagen en hij werd tot dienst gedwongen. Korte tijd later wist hij zich aan verdere dienst te onttrekken door zich in een ziekenhuis te doen opnemen. Hij geniet pensioen.

Martin Erich Pech, de staatloze verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 10°, werd in 1905 te Berlijn (Duitsland) geboren. Hij woont sedert 1939 in ons land en is genoegzaam ingeburgerd. Gedurende de oorlogsjaren was hij lange tijd ondergedoken. Ter plaatse had hij een werkzaam aandeel in het verzet tegen de onderdrukker. Als directeur van een handelsonderneming geniet verzoeker ruime inkomsten.

In artikel 1, onder 11°, wordt voorgedragen de Belgische verzoeker Ferdinand Peeters. Hij is in 1927 hier te lande geboren. Zijn vader was van Belgische, zijn moeder van Nederlandse origine. Verzoeker heeft steeds hier te lande gewoond en onderscheidt zich niet van een geboren Nederlander. Gedurende de oorlogsjaren genoot hij

het vertrouwen van zijn Nederlandse omgeving. Als kantoorbediende voorziet hij in zijn onderhoud.

De staatloze verzoeker Franciscus Hendrikus Tebroke, genoemd in artikel 1, onder 12°, werd in 1916 te Eibergen (Gelderland) geboren en heeft steeds in Nederland gewoond. Hij voelt zich meer Nederlander dan vreemdeling. Gedurende de Duitse overheersing heeft hij zich gedragen zoals van een toekomstig Nederlander mocht worden verwacht. Verzoeker is als landbouwer werkzaam op het bedrijf van zijn vader.

De Duitse verzoeker Hermann Heinrich Tieben, genoemd in artikel 1, onder 13°, heeft — met een korte onderbreking — vrijwel zijn gehele leven in Nederland gewoond. Hij is gehuwd met een van oorsprong Nederlandse vrouw en is in geest en leven Nederlander geworden. Gedurende de oorlogsjaren heeft hij de Nederlandse belangen zo goed mogelijk gediend. Hij werd tegen zijn wil gedwongen oefeningen van de z.g. Schutzgruppe mede te maken, doch dook onder toen de gelegenheid zich voordeed. Als mijnwerker verdient hij het brood. Verzoekers meerderjarige zoon Jan, genoemd in artikel 3, werd op 17-jarige leeftijd ingelijfd in het Duitse leger. Het wil de ondergetekende voorkomen, dat deze gedwongen dienst geen beletsel behoeft te vormen om hem in de naturalisatie van zijn vader te doen delen.

Maria Elisabeth Wehling, de Duitse verzoekster, genoemd in artikel 1, onder 14°, werd in 1893 te Ihrenerfeld (Duitsland) geboren en woont reeds dertig jaar onafgebroken in ons land. Zij is steeds als huishoudster werkzaam geweest bij Nederlandse werkgevers en is zich Nederlandse gaan gevoelen. Gedurende de oorlogsjaren heeft zij zich goed gedragen. Verzoekster heeft regelmatige inkomsten.

De Oostenrijkse verzoekster Dorothea Charlotte Franziska Josefa Wottawa, genoemd in artikel 1, onder 15°, werd in 1905 te Graz (Oostenrijk) geboren. Zij woont sedert 1925 onafgebroken in ons land en heeft zich aangepast aan de Nederlandse zeden en gewoonten. In de jaren 1940 tot 1945 stond zij aan de goede zijde. De Nederlandse pleegouders van verzoekster voorzien in haar onderhoud.

In artikel 2, onder 1°, wordt voorgedragen de Duitse verzoeker Petrus Jacobus Brandenburg. Verzoeker is hier te lande geboren en getogen en onderscheidt zich niet van een geboren Nederlander. Hij nam in 1940 als Nederlands dienstplichtige deel aan de gevechtshandelingen en was gedurende de oorlog daadwerkelijk lid van de Binnenlandse Strijdkrachten. Als chauffeur verdient hij het brood.

De Indonesische verzoeker Raden Mas Toemenggoeng Soemitro Poerbodipoero, genoemd in artikel 2, onder 2°, werd in 1915 te Jogjakarta (Indonesië) geboren. Hij is voormalig Nederlands onderdaan en is als kapitein der infanterie overgegaan van het K.N.I.L. naar de Koninklijke landmacht. Gedurende de oorlogsjaren verbleef hij als krijgsgevangene in Japanse kampen.

Pieter Olof Sven, de staatloze verzoeker, genoemd in artikel 2, onder 3°, werd in 1899 te Rotterdam (Zuidholland) geboren. Hij heeft steeds in Nederland gewoond en is met een Nederlandse vrouw gehuwd. Verzoeker vervulde hier te lande zijn militaire verplichtingen en verleende in de oorlogsjaren fotografische hulp aan de verzetsbeweging. Als fotohandelaar heeft hij genoegzame inkomsten.

De Poolse verzoeker Siegmund Eduard Zasadij, genoemd in artikel 2, onder 4°, is hier te lande geboren en getogen. Hij onderscheidt zich niet van een geboren Nederlander en deed van 1947 tot 1950 vrijwillig dienst in het Nederlandse leger. Als motordrijver voorziet hij in zijn onderhoud.

Het wil de ondergetekende voorkomen, dat de in artikel 2 genoemde verzoekers, met het oog op de door hen aan den lande bezwezen diensten voor kosteloze naturalisatie in aanmerking mogen worden gebracht.

De in artikel 1, onder 3° en 13°, genoemde verzoekers hebben vóór het intreden der meerderjarigheid van hun in artikel 3 genoemde kinderen het verzoek tot naturalisatie ingediend. Het is billijk deze kinderen alsnog bij uitdrukkelijke wetsbepaling mede te naturaliseren.

Ten aanzien van allen geldt dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit hebben, hetzij omdat zij hun nationaliteit door de voorgestelde naturalisatie zullen verliezen, niet een dubbele nationaliteit zullen hebben.

De verzoekster, genoemd in artikel 1, onder 1°, moet om de Engelse nationaliteit te verliezen, na de totstandkoming van de naturalista als Nederlandse, een verklaring afleggen dat zij afstand doet van de Engelse nationaliteit. Zij heeft zich daartoe bereid verklaard.

Alle voorgedragenen van Duitse herkomst zijn in het bezit van een verblijfsvergunning.

De Minister van Justitie,

H. MULDERIJE.